

ÚRSO upriamuje pozornosť na rozhodujúce ustanovenia vybraných legislatívnych predpisov so zameraním na práva a povinnosti odberateľov elektriny a plynu v domácnosti

Novelou zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike (zákon o energetike) s účinnosťou od 01. 10. 2022 sa upravili práva odberateľa elektriny a plynu v domácnosti. Nakoľko práva a povinnosti tejto skupiny odberateľov energií nie sú upravené iba jedným ustanovením, ale sa upravujú v rámci viacerých ustanovení viacerých zákonov, úrad sa pre lepší prehľad rozhodol poukázať aspoň na tie najzákladnejšie aj s odkazom na platnú legislatívu SR.

Všeobecne sú práva a povinnosti odberateľa elektriny a plynu v domácnosti upravené ustanoveniami § 17 a nasledujúcimi §§ zákona o energetike - link: (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2012/251/20220730.html>).

Tieto ustanovenia upravujú najmä:

- jednotlivé práva odberateľa súvisiace s uzatváraním a ukončovaním zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo plynu (ďalej len „zmluva“) medzi odberateľom a dodávateľom,
- náležitosti zmluvy,
- spôsoby uzatvorenia zmluvy,
- informácie o cenách a platbách súvisiacich s dodávkou elektriny alebo plynu,
- práva súvisiace so zmenou dodávateľa,
- právo na reklamáciu a riešenie sporu,
- právo na informáciu o alternatívnych opatreniach pred odpojením, ktoré zahŕňajú aspoň informácie o tom, či dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu umožňuje odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti pred odpojením dohodnúť plnenie dlžných platieb v splátkach a informácie o podmienkach takého plnenia v splátkach.

Ďalšie práva odberateľa sú upravené §§ 34 a 69 zákona o energetike, ktoré nepriamo vyplývajú z povinností dodávateľa elektriny alebo plynu, napríklad:

- **povinnosť dodávateľa uzatvoriť na požiadanie odberateľa zmluvu,**
- **právo na informáciu o možnosti uzavrieť zmluvu,**
- **právo na uplatnenie obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby.**

Ustanovenia §§ 35 a 70 zákona o energetike zároveň upravujú nielen ďalšie práva koncového odberateľa elektriny a plynu, ale aj jeho povinnosti, napríklad:

- právo na informácie o histórii spotreby,
- právo na poskytnutie informácií o jednotlivých funkciách inštalovaného meradla,
- povinnosť udržiavať odberné elektrické alebo plynové zariadenie v stave, ktorý zodpovedá technickým požiadavkám,
- povinnosť umožniť montáž určeného meradla a prístup k nemu,
- povinnosť uhrádzať odvody spôsobom na to určeným.

Odberateľ má práva vyplývajúce mu aj zo zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v platnom znení - link: ([250/2007 Z.z. - Zákon o ochrane spotrebiteľa a o zm... - SLOV-LEX](#)), ktorý všeobecne upravuje práva spotrebiteľa a povinnosti dodávateľa.

Za zmienku stojí skutočnosť, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom úrad je v zmysle zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach - link: ([250/2012 Z.z. - Zákon o regulácii v sieťových odvet... - SLOV-LEX](#)) orgánom dozoru nad dodržiavaním zákazu používania nekalých obchodných praktík a neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, zákazu konať v rozpore s dobrými mravmi a zákazu diskriminácie spotrebiteľa a nad dodržiavaním povinnosti informovať spotrebiteľa o cene v oblasti podnikania v elektroenergetike a plynárenstve.

V neposlednom rade sú práva a povinnosti odberateľov aj dodávateľov podrobnejšie upravené pravidlami trhu, t.j. vyhláškou úradu č. 24/2013 Z.z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom – link: ([24/2013 Z.z. - Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťov... - SLOV-LEX](#)), ďalej prevádzkovými poriadkami príslušných prevádzkovateľov distribučnej sústavy alebo sietí a všeobecnými obchodnými podmienkami dodávateľov elektriny alebo plynu.

Prehľadné usporiadanie uvedených právnych predpisov poskytuje aj webové sídlo úradu v sekcii „Legislatíva“ - <https://www.urso.gov.sk>

Zdroj: [ÚRSO upriamuje pozornosť na rozhodujúce ustanovenia vybraných legislatívnych predpisov so zameraním na práva a povinnosti odberateľov elektriny a plynu v domácnosti | Úrad pre reguláciu sieťových odvetví \(gov.sk\)](#)